

2014

Доклад за текущото състояние на "Корпоративна Търговска Банка" АД

от

*Елена Здравкова Костадинчев
и Станислав Георгиев Лютов,
квестори на
„КОРПОРАТИВНА ТЪРГОВСКА БАНКА“ АД*

Настоящият документ е изготвен в изпълнение на правомощията на квесторите, съгласно Закона за кредитните институции и задължителните предписания на БНБ, и представлява доклад за текущото състояние на КТБ АД с приложен към него счетоводен отчет по смисъла на чл.121 от ЗКИ.

Доклад за текущото състояние на "Корпоративна Търговска Банка" АД

от

*Елена Здравкова Костадинчев и Станислав Георгиев Лютов,
в качеството на квестори на „КОРПОРАТИВНА ТЪРГОВСКА БАНКА“ АД*

В изпълнение на правомощията ни съгласно Закона за кредитните институции и задължителните предписания на БНБ, представяме настоящия доклад за текущото състояние на КТБ АД с приложен към него счетоводен отчет по смисъла на чл.121 от ЗКИ, както следва:

1. Действия на квесторите в изпълнение на правомощията им съгласно Раздел VII и Раздел VIII от Закона за кредитните институции

1.1. Състояние на банката при встъпване на квесторите в длъжност

На 20 юни 2014 г. с писмо с входящ номер 77699 до БНБ представителите на КТБ АД внасят искане КТБ АД да бъде поставена под специален надзор. Искането е обосновано с предизвикана загуба на доверие, масова паника сред вложителите и проблеми с ликвидността, което предизвиква затруднения в изпълнението на паричните задължения към вложителите. С последващо писмо с входящ номер 77778 от същата дата КТБ АД уведомява БНБ, че КТБ АД е преустановила разплащанията и всички банкови операции.

С Решение №73/20.6.2014 г. на Управителния съвет на БНБ на основание чл.115, ал.1, т.2 и 3, чл.116, ал.1, чл.116, ал.2, т.2,3,6 и 7, във връзка с чл.103, ал.2, т.24 от ЗКИ КТБ АД е поставена под специален надзор.

- ✚ Срокът на специалния надзор е определен на три месеца.
- ✚ За срок от три месеца е спряно изпълнението на всички задължения на КТБ АД.
- ✚ Дейността на КТБ АД е ограничена, като е забранено извършването на всички дейности съгласно банковата лицензия.
- ✚ Отстранени са от длъжност членовете на УС на КТБ АД.
- ✚ Отстранени са от длъжност членовете на НС на КТБ АД
- ✚ Лишени са за срок от три месеца от право на глас акционерите на банката, притежаващи повече от 10% от акциите
- ✚ За квестори на КТБ АД са назначени г-жа Христина Стамова и г-жа Славияна Данаилова.

Решението е изменено и допълнено с Решение №74/22.6.2014 г. на УС на БНБ.

От сутринта на 20.6.2014 г. банката изпитва сериозни затруднения при извършването на плащания, обработването на преводни нареждания, излъчване на банкови преводи и не успява да изпълнява платежните нареждания на своите клиенти.

При започване на действията по специалния надзор квесторите са извършили следните действия:

- ✚ Спиране на счетоводната система на банката (Софтуерен продукт C-soft);
- ✚ Спиране на платформата обмен на SWIFT;
- ✚ Спиране на операциите чрез електронно банкиране и спиране на услугата „интернет банкиране“ ;

- ✦ Анулиране на всички издадени преводни нареждания със започната и недовършена обработка, като сумите на преводите и заплатените такси да се върнат по сметките на клиентите;
 - ✦ Обработване на всички получени преводи;
 - ✦ Възстановяване по клиентските сметки на отхвърлените левови преводи;
 - ✦ Започнато е извършване на ревизия на касовата наличност;
 - ✦ Започнато е извършване на ревизия на ATM устройства на банката;
 - ✦ Наредено е предаване на квесторите на всички ползвани МПС от служители на КТБ.
 - ✦ Предприети са действия по събирането на печати, щемпели и др. достоверителни знаци;
- С решение №77/25.6.2014 г. на УС на БНБ с цел ускоряване и оптимизиране на работата на квесторите г-жа Елена Костадинчев и г-н Станислав Лютов са назначени за квестори на КТБ АД.

1.2. Предприети от квесторите действия в изпълнение на правомощията им съгласно Раздел VII и раздел VIII от Закона за кредитните институции

Съгласно Решение №73/20.06.2014 г. и Решение №77/25.06.2014 г. на УС на БНБ в акта за назначаване на квесторите няма предвидено друго по отношение обема на правомощията им, поради което същите се упражняват в обхвата на раздел VII и раздел VIII от ЗКИ. С оглед на този обхват в настоящия раздел са обобщени основните действия на квесторите според вида и характера на задълженията им.

1.2.1. Действия, свързани с мерки по опазване на активите

- ✦ Предприети са действия за възстановяване на работата на счетоводната система на банката и за автоматично извършване на операции по отхвърлени преводни нареждания. За целта е възложено на консултантите поддържащи софтуера на банката да бъдат изготвени допълнително процедури с оглед автоматизиране на тази обработка. След изготвяне и тестване системата е приведена в действие. Поради технологично необходимото време за извършване на операции по създаване на архив за всяка приключена дата, възстановяването на нормалната работа със системата е завършено на дата 11.07.2014 г.;
- ✦ Приключени са действията по осчетоводяване на отхвърлени преводни нареждания.
- ✦ Възстановена е работата на платформата за излъчване на swift съобщения;
- ✦ Осигурен е достъпа до помещенията на банката.
- ✦ Предприети са необходимите действия с оглед фактическото установяване на местоположението на служебните МПС и предаването им на квесторите.

1.2.2. Мерки за сигурност

- ✦ От страна на квесторите са извършени фактически действия по смяна на дружеството, осъществяващо физическа и техническа охрана към момента на налагане на надзора с друго дружество, като е извършено незабавно предаване и приемане на охраната на всички финансови центрове, офиси и ОРМ, както и всички други обекти на КТБ в цялата страна. Сключен е рамков договор за физическа и техническа охрана на обектите на КТБ;
- ✦ Изготвени са охранителни обследвания и са утвърдени планове за охрана на обектите и пропускателния режим. Изготвени и изпратени са предизвестия за прекратяване на договорите с фирмите, осъществявали физическата и техническа охрана до настоящия момент;
- ✦ Извършени са промени в пропускателния режим на помещенията;
- ✦ Преустановен е достъпът на бившите членове на УС и НС на банката, както и на лица, за които има основателно съмнение за свързаност със същите;
- ✦ Запечатани са всички каси (оперативни и персонални), кабинетите на изпълнителните директори, както и помещения с ограничен достъп (трезор, архиви и др.);
- ✦ Преустановено е унищожаване на всякакъв вид документи и са събрани и запечатани всички шредери;
- ✦ След получаване на официални писма са изготвени временни пропуски за достъп на независимите одиторски фирми, както и на представители на СГП (Софийска градска прокуратура);
- ✦ Забранен е интернет достъпът до персоналните компютри на служителите на КТБ и е предоставен необходим достъп до конкретни сайтове на конкретни служители след разрешение от квесторите;
- ✦ Осъществена е координация и са подпомогнати екипите на СГП с необходимия брой служители от КТБ и квестори с цел по-добро взаимодействие и изпълнение на мероприятията, предвидени в досъдебните производства на СГП и определенията на СРС;
- ✦ Разпоредено е от квесторите при необходимост от достъп до помещенията и касите на трезора, централния архив и главна каса, той да се извършва чрез комисии, назначени със заповед от квесторите съгласно утвърдени от тях правила;
- ✦ Посредством МЦ (мониторинг центъра) на КТБ се осъществява непосредствен контрол върху системите за сигурност на финансовите центрове в цялата страна, както и при възникнали инциденти и форсмажорни обстоятелства;
- ✦ Разпоредено е от квесторите да се продължи спазването на вътрешните правила по отношение на документооборота, като се запази ползването на деловодната система, при ограничаване на достъпа за преглед на цялото движение на документите, какъвто преди това е съществувал за всички служители на банката;
- ✦ Обработка се цялата изходяща кореспонденция (подпечатва се с печата на КТБ), както и вътрешни заповеди и указания на квесторите;

- ✚ В хода на упражняване на правомощията по специалния надзор са издадени общо 45 заповеди до служителите на банката, имащи пряко отношение към квестурата.

1.2.3. Действия по оповестяване пред служителите на поставянето на банката под специален надзор

С встъпването в длъжност предходните квестори са оповестили пред всички служители от Централното управление на банката, както и пред всички подразделения, постановяването на Решение №73 от 20.06.2014 г. относно поставянето на банката под специален надзор и назначаването на квестори.

1.2.4. Действия по оповестяване на специалния надзор, назначената като част от надзора квестура и промяната в представителната власт на банката

В изпълнение на задължението за уведомяване по смисъла на чл.108, ал.5 от ЗКИ по разпореждане на предходните квестори са излъчени уведомления по SWIFT до кореспондентските банки. Предвид персоналната смяна в квестурата и възникналата необходимост от ново оповестяване на промяната в представителната власт, беше извършено последващо уведомяване на кореспондентските банки относно назначаването на нови квестори. В тази връзка незабавно бяха информирани всички 225 банки – кореспонденти чрез изпращане на нови SWIFT съобщения и допълнително изпращане на хартиени писма с приложения към тях списимени.

1.2.5. Прекратяване на правомощията на всички лица, които могат да задължават или да извършват каквито и да са действия от името и за сметка на банката (по смисъла на чл.108, ал.4 от ЗКИ)

При встъпване в длъжност на настоящите квестори бяха извършени правни действия по смисъла на чл.41, ал.1 от Закона за задълженията и договорите по оттегляне на всички пълномощия, издадени в полза на лица за извършване на каквито и да са действия от името и за сметка на банката. Оттеглянето беше извършено във формата на едностранно изявление с нотариална заверка на подписа.

Отделно от това, оттеглянето на пълномощията беше разпоредено и под формата на заповед с пореден №3-1221/26.06.2014 г., като всички упълномощени лица, чийто пълномощия бяха оттеглени, бяха надлежно нотифицирани за прекратяването на представителната им власт. Всички оттеглени оригинални пълномощни бяха предадени за съхранение.

1.3. Действия по установяване текущото състояние на активите и пасивите на банката

1.3.1. Инвентаризация на активите на банката

1.3.2. Действия по повод обезпечаване пред граждански съд на вземане на банката в значителен размер

При встъпването ни в длъжност на 25.06.2014 г. бяхме уведомени от колегите квестори, назначени на 20.06.2014 г., че на датата на назначаването им, при проверка на перото "други активи" в ежедневната оборотна ведомост на банката е констатирано наличие на необичайно голям разчет на стойност около 205 милиона в левова равностойност. За същия бяхме предупредени, че задължително се изисква сериозно изследване и анализиране, поради което, те са разпоредили спиране на информационната система на банката от 20.06.2014 г. до второ нареждане. Операцията е взета на база протокол-разписка от 19.06.2014 г. според която "Бромак" ЕООД потвърждава получаването и задължението си към КТБ АД на суми в различни валути с обща левова равностойност 205 887 хил. лева. Според същия протокол-разписка дължимите суми следва да бъдат възстановени до 30.06.2014 г. За това ние уведомихме БНБ (писмо с вх. № БНБ-83229/08.07.2014 г.) с подробна докладна записка. Квесторите изпратиха нотариална покана за доброволно изпълнение, а в последствие са предприети действия пред родово компетентния съд по обезпечаване на вземане на банката в размер на 205 млн. лв. чрез налагане на обезпечителни мерки с оглед бъдещ иск за събиране на вземането.

1.4. Взаимоотношения с БНБ като Централен орган, спрямо който КТБ е поднадзорно лице

Извън действията по привеждане в изпълнение на Решение №73/20.06.2014 г. на УС на БНБ, с което е ангажиран целият човешки ресурс в банката и за което се съдържа информация в останалите глави от настоящия раздел, бяха извършени допълнителни действия по повод последващи мерки на БНБ и задължителни предписания в рамките на наложения специален надзор, както и действия по предоставяне на необходимата информация, отчети и други документи, регулярно и извънредно изисквани от БНБ, в качеството на КТБ на поднадзорен орган, както следва:

1.4.1. Действия по привеждане в изпълнение на Решение №82 от 30 юни 2014 г. на УС на БНБ

С Решение №82 от 30 юни 2014 г. на УС на БНБ, с цел оптимизиране на разходите на банката по привлечените депозити, на основание чл.115, ал.1 и ал.2, т.2 и 3 и чл.116, ал.2, т.1, във вр. с чл.103, ал.2, т.24 от ЗКИ, БНБ постанови *считано от 01.07.2014 г. намаляване на лихвените проценти по депозити на КТБ АД до средния им пазарен размер за банковата система по видове, матуритет и валути, в съответствие с приложението към решението*. В същото решение беше посочено, че в случаите, в които лихвените проценти по различните видове депозити на КТБ АД са по-ниски от средния пазарен размер към м. май 2014г. същите се запазват.

Решението на УС на БНБ относно намаляване на лихвените проценти беше незабавно приведено в изпълнение, като беше разпоредено да бъдат извършени следните действия:

- ✚ Считано от 01.07.2014 г. да влезе в сила изменена и допълнена Тарифа за лихвите, таксите и комисионните, които КТБ АД прилага при операции с клиенти в частта лихвени проценти по картови сметки;

- ✦ Да влезе в сила нова Скала на стандартните лихвени проценти, които КТБ АД прилага към привлечени средства от клиенти, която отменя скалата, приета от УС на КТБ АД;
- ✦ Новите лихвени проценти да се прилагат от 01.07.2014 г. за всички действащи договори за привлечени средства, включително и за тези, които са с индивидуално договорени лихвени условия.

Бяха извършени и съответните промени на Интернет страницата на банката, които да отразяват актуалните лихвени проценти по привлечените средства.

Промените в лихвените проценти бяха въведени и в информационната система на ПП „Си Софт“ така че същите да бъдат приложени, считано от счетоводната дата 01.07.2014 г.

Бяха отменени всички вътрешно-нормативни актове, които противоречат на новите лихвени условия по привлечените средства.

1.4.2. Действия по осигуряване на регулярна (в качеството на банка) и извънредна (с оглед особения надзор) отчетност на БНБ съобразно исканията на Централната банка

През отчетния период са изпълнени задълженията на КТБ АД, в качеството ѝ на поднадзорен орган по отношение на БНБ, като по електронен път и на хартия са предавани данните, съставляващи регулярна месечна отчетност към 30.06.2014 г., както и отчетите, касаещи ликвидната база.

Периодично, съгласно нормативните изисквания, са подавани съответните отчетни форми и до Фонда за гарантиране на влоговете в банките.

1.4.3. Действия по докладване пред БНБ на установени от квесторите възникнали като последица от налагане на особения надзор правни неясноти по повод висящи към момента на налагане на специалния надзор сделки, по които банката е страна

В хода на квестурата са постъпили писмени волеизявления от лица, имащи вземания и/или задължения към банката, с които се цели определен правен ефект (прехвърлителен, компенсационен и др.) и/или се иска извършването на действия, които по естеството си попадат в обхвата на дейностите, за които в момента има забрана за извършването им от банката в качеството им на банкова дейност.

Постъпилите искания и волеизявления са предмет на самостоятелен анализ, за който ще бъде депозиран самостоятелен доклад до БНБ.

По отношение на започнати и незавършени сделки с финансови инструменти сме изложили в доклад фактическата обстановка, като сме поискали даване на указания.

1.5. Действия по сътрудничество и обмен на информация с органи и институции, по отношение на които КТБ има качеството на

поднадзорен субект (с изключение на БНБ) или има членство. Привеждане в изпълнение на наложени и оповестяване последиците на наложени спрямо банката принудителни административни мерки от органи, упражняващи надзор върху определени аспекти от дейността на банката

По отношение на упоменатите правни субекти (Централен депозитар, КФН, ФГВБ) са поддържани отношенията и е водена регулярна кореспонденция.

Като последица от особения надзор спрямо КТБ са наложени описаните по-долу принудителни административни мерки.

1.5.1. Наложени принудителни административни мерки от Централен депозитар АД

С Решение на Съвета на Директорите на „Централен депозитар“ АД (Протокол 8 от 25.6.2014) е спряно временно членството на КТБ АД, за срока на поставянето на банката под особен надзор или до отпадане на основанието. Решението е сведено на вниманието на управленията и дирекциите в КТБ АД, които имат отношение.

При встъпването в длъжност на квесторите „Централен Депозитар“ АД е уведомен за промяната в квестурата, извършена съгласно Решение на УС на БНБ №77/25.6.2014 г.

Изискана е от Централен Депозитар АД информация относно притежаваните от КТБ АД акции, с оглед проведения одит.

Изискано е от „Централен депозитар“ АД да подава информация, относно евентуално движение на прехвърлянията на акции, емитирани от КТБ АД за периода след 20.6.2014 г.

В хода на квестурата е извършена проверка относно това дали КТБ АД е държала и/или управлявала активи принадлежащи, притежавани или контролирани от лицата, образуванията или органите, включени в Приложение I на Регламент (ЕС) №208/2014, Приложение I на Регламент (ЕС) 267/2012 г., като такива лица и активи не са установени, съответно КТБ АД не е налагала мерки върху активите на тези лица. Информация за извършената проверка е сведена на „Централен депозитар“ АД.

1.5.2. Принудителни административни мерки, наложени спрямо банката от Комисията по финансов надзор

В рамките на специалния надзор Заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, в рамките на правомощията си е приложил две принудителни административни мерки спрямо акции на КТБ АД, които се търгуват на „Българска фондова Борса - София“ АД, с диспозитив, задължаващ борсата да предприеме всички необходими мерки, в резултат на които търговията на акции, емитирани от „КТБ“ АД, да бъде преустановена. Към настоящия момент е открито

административно производство по прилагане на принудителна административна мярка, завършването на която ще доведе до преустановяване на търговията с акции на банката за срок до 25.09.2014г.

В резултат на наложените принудителни административни мерки търговията на акции, емитирани от банката, на регулиран пазар, ефективно е спряна от началото на специалния надзор. Направена е преценка, че мерките са законосъобразни и основателни, поради което не е упражнено право на обжалване.

1.5.3. Упражняване на представителни правомощия от името на КТБ в отношенията ѝ с длъжниците на банката

По висящите заповедни производства срещу неизправни длъжници на банката се извършват действия по снабдяване с изпълнителни листа.

По висящите изпълнителни производства за събиране вземанията на банката, по които последната има качеството на вискател, се извършват действия според етапа на изпълнителното производство (описи, публична продан и др.).

2. Дейност на управленията на Банката в периода на специален надзор

2.1. Дейност на квесторите във връзка с обслужване на клиенти

От клиенти на банката през периода постъпиха много молби за издаване на банкови извлечения със салдата по сметките им, доста жалби за неизпълнени нареждания за плащания, удостоверения и референции. Бяха получени и множество писма от частни съдебни изпълнители и искания за запори. На цялата получена подобна входяща кореспонденция беше отговорено своевременно.

Беше извършена актуализация на сайта на банката с уведомление към клиентите във връзка със специалния надзор.

„Call centre” продължава да информира клиентите на банката за специалния надзор на КТБ-АД, като средно на ден има около 278 обаждания.

Гражданският трезор на банката продължава да работи със съществуващите клиенти, подписали договори с банката, преди поставянето ѝ под специален надзор. През отчетния период не са сключвани нови договори, както и анекси за продължение на съществуващите.

Извършено беше пълно блокиране на банковите карти на клиентите и терминиране на ATM и POS инфраструктура на банката. Дейността беше редуцирана до поддръжка на режима на картовия модул на Csoft и системата за управление на карти SUCard2, интерфейсите към и от Борика.

2.2. Сделки на финансови пазари

През отчетния период не е извършена нито една транзакция, касаеща типичната дейност на управление "Ликвидност".

2.3. Кредитиране

По време на квестурата бяха спрени всички последващи усвоявания по кредитни сделки.

2.3.1. Действия по инвентаризацията на кредитните досиета

През отчетния период беше стартиран процес по инвентаризацията на кредитните досиета, включително систематизиране на оригиналите на съществуващите документи. Започна усилена работа по окомплектоването на кредитните досиета, в т.ч. и актуализиране на наличната документация в тях – изискване на актуални счетоводно-финансови отчети, актуализация на декларации за свързаност, подновяване на изтичащи застрахователни полици и т.н.

Ограничен беше достъпа на някои служители от управление „Кредитиране“, за които имаше съмнение за свързаност с ръководните органи на банката, с цел минимизиране възможностите за манипулиране на информация и документи.

Беше оказано пълно съдействие на екипите на трите избрани от БНБ одиторски компании за бързото и качествено извършване на възложения одит, а именно: проверка и анализ на големи кредитни експозиции, установяване на юридическа, икономическа и друга свързаност, като:

- ✦ Бяха окомплектовани и предоставени изисканите кредитни досиета и информация за кредитополучателите.
- ✦ Бяха определени служители, съгласно исканията на одиторите, които пряко и постоянно съдействаха на различните одиторски екипи.
- ✦ Беше осигурен своевременен достъп до всяка налична искана информация и документи.
- ✦ Ежедневно беше поддържана комуникация между одиторските екипи и служители на банката.

Беше създадена необходимата организация за осигуряване на взаимодействие с органите на досъдебното производство за предаване на изисканите оригинални досиета и информация, в т.ч.:

- ✦ Бяха определени служители, които ежедневно и пряко съдействаха на органите на досъдебното производство.
- ✦ Тъй-като бяха изискани и оригинални документи от наличните кредитни досиета, всяко едно от изисканите досиета беше копирано и всеки един лист беше номериран. Изисканите материали се предаваха по описи с предавателно-приемателни протоколи. Допълнително предадените досиета бяха прошнуровани и запечатани.
- ✦ С цел големия обем на изисканите досиета и по-бързото приключване на предавателния процес бяха определени служители, които да съдействат на досъдебните представители и в съботно-неделните дни.

- Допълнително бяха сформирани екипи с цел опис и класифициране на оригиналните документи от касите на банката.

2.3.2. Кредитен портфейл:

2.3.2.1. Усвоеният размер на кредитния портфейл по периоди е, както следва

Таблица "Усвоен размер на кредитния портфейл "

Период	Общ дълг /в хил.лева/
31.05.2014	5 420 786
20.06.2014	5 545 816
30.06.2014	5 549 240
18.07.2014	5 563 333

2.3.2.2. Относителен дял на кредитен портфейл към привлечен ресурс е, както следва:

Таблица "Относителен дял на кредитен портфейл към привлечен ресурс"

Период	Привлечен ресурс	Кредитен портфейл	Относителен дял на кредитен портфейл към привлечен ресурс
31.05.2014	7 012 617 668.41	5 420 786 646	77.30%
30.06.2014	6 319 332 605.47	5 549 240 000	87.81%
18.07.2014	6 358 215 907.00	5 563 332 000	87.50%

2.3.3. Проблеми във връзка с управлението на кредитния портфейл

След първоначален преглед от страна на квестурата на организацията и структурите на управленията и дирекциите, свързани с управлението, администрирането и мониторинга на кредитните процеси се очертаха следните изводи:

- ✦ Съществуващата в банката организация по управление на кредитните процеси е била силно централизирана;
- ✦ Броят на служителите в управление „Анализ и контрол на риска“ е недостатъчен спрямо обема, сложността и проблематиката на кредитния и инвестиционния портфейл на банката.
- ✦ В банката няма изградена структура за управление на влошени или лоши кредити. При наличие на такива кредити те са били администрирани от служителите на двете дирекции в Управление "Кредитиране", при взаимодействие с юристите на банката.
- ✦ В кредитните досиета не се съдържат детайлни анализи на финансовото състояние на кредитополучателите, което допълнително утежнява възможността за надеждна преценка на състоянието на кредитната експозиция. В много случаи декларациите за икономическа свързаност на кредитополучателите не са актуализирани.

Тази ситуация е довела до риск от възникване на загуби, вследствие на ненавременното идентифициране на потенциални проблеми по отношение влошаването на кредитните експозиции, което влошаване вече се наблюдава в периода на квестурата.

При кредитополучателите с възникнали просрочия към края на месец юни се очертават условно две групи – едната с потенциални възможности за намиране на работещи решения, и друга – с все още неизяснено финансово състояние и възможности за плащане.

Поради поставените ограничения на дейността на банката с решението за поставянето и под специален надзор и ограничаване на банковата дейност, отделни искания и изявления на клиенти на банката адресирани до нея и насочени за погасяване на задължения по кредити извън обичайното погасяване на задължения чрез плащане се преценяват за всеки отделен случай. Голяма част от случаите касаят искания от клиенти на банката за погасяване на задължения по кредити чрез прихващане на техни собствени, или на свързани с тях лица, или на придобити чрез цесия вземания към банката за наличности от средства по депозити или разплащателни сметки. В някои от случаите с изявленията касаят вземания и задължения в различни валути. Поради спецификата на отделните случаи, а и съществения ефект който би се постигнал за кредитополучателите и съответно за кредитния портфейл на банката, те се анализират и систематизират и ще бъдат предмет на отделно обсъждане и анализ с цел отправяне на запитване до БНБ за получаване на указания и предписания по чл. 107 ал.3 от ЗКИ.

Във връзка с неизпълнени подобни искания на клиентите се налага начисляване на просрочена лихва и главница. Това води до увеличаването на просрочията. Същото се отразява в преквалификация в рискови групи при провизирането на кредитния портфейл.

Основната част от изявленията за прихващане са свързани със големи дружества от Военнопромишления комплекс, енергетиката, дружества свързани с производство и доставка на горива.

Особено внимание се обръща на въпроса за освобождаване на обезпеченията по вече издължени кредитни експозиции, с цел запазване интереса и имиджа както на кредитната институция, така и на изправните кредитополучатели. За целта се обработва всяко искане за вдигане на обезпечения, извършва се детайлна проверка дали са налице изискуемите предпоставки за освобождаване на съответното обезпечение и се предприемат действия в тази насока.

2.4. Информация за съществуващи финансови центрове и Обособени Работни Места (ОРМ) в България/представителства на КТБ-АД в чужбина

Към 18.07.2014 г. банката има 26 броя финансови центрове и ОРМ – 29 броя.

През отчетния период бяха закрити две ОРМ-едното във Военно-медицинска академия, второто в кв. Дианабад.

Предстои закриване на представителния офис на банката в Брюксел. В тази връзка бе изпратено и предизвестие за прекратяване на договор за наем на жилище в белгийската столица, което е било използвано от служителя в чуждестранния офис.

2.5. Човешки ресурси

Персоналът на банката във финансовите центрове и централно управление към 18.07.2014 г. наброява 637 души.

Таблица " Персонал на банката към 30.6.2014г. и към 18.7.2014г."

Персонал	към 30.06.2014	напуснали в периода 30.06.2014г-18.07.2014г.	към 18.07.2014
Служители - щ. бр. в ЦУ	272	4	268
служители - извънщ. бр.	57	28	29
Служители - щ. бр. във ФЦ	343	3	340
Общо	672	35	637

Намаляване на общата бройка служителите на Банката е в резултат на постигнато взаимно съгласие за прекратяване на трудовоправните отношения.

3. Финансово състояние на КОРПОРАТИВНА ТЪРГОВСКА БАНКА АД – приходи, разходи, финансов резултат

При изготвянето на отчетите на банката към 30.06.2014 г. са използвани действащите преди периода на квестурата методики за оценка и обезценка на кредитните експозиции. При отчитането на данните за икономически свързани лица също са използвани данни, известни на банката от предходен период.

Към 30.06.2014 г. финансовият резултат на КТБ АД е загуба в размер на 65 283 хил. лв., при реализирана печалба към 31.05.2014 г. на стойност 14 997 хил. лв.

Основният фактор за отчетената загуба за м. юни са начислените през месеца провизии за загуби от обезценка на кредити в размер на 95 907 хил. лв.

Реализираният през м. юни нетен лихвен доход е с 10 719 хил. лв. повече от същия през м. май и частично компенсира по-високите разходи за провизии. Приходите от лихви за месец юни са с 6 055 хил. лв. повече от реализираните през м. май, а разходите – с 4 664 хил. лв. по-малко (в резултат на предсрочно прекратяване на депозити).

Административните разходи за м. юни са с 2 318 хил. лв. повече от тези през м. май, поради отнасянето в разход на частта за м. май и м. юни (в размер на 4 236 хил. лв.) от годишната вноска във „Фонд за гарантиране на влоговете в банките“.

3.1. АКТИВИ И ПАСИВИ

Сумата на активите на КТБ АД към 30.06.2014 г. е 6 896 212 хил. лв. и при сравнение с края на месец май е със 741 352 хил. лв. (9.7%) по-малко.

По-съществените промени в активите на банката основно засягат ликвидните активи – намаляват паричните средства и паричните наличности при централната банка – с 671 940 хил. лв., ценните книжа – с 265 146 хил. лв. (от които български ДЦК – 209 534 хил. лв.), вземанията от банки – със 130 493 хил. лв.

Нарастване е регистрирано в сумата на позиция Други активи – с 293 954 хил. лв. повече, до размер 359 783 хил. лв. Изменението основно е формирано от сума в размер на 205 887 хил. лв. – разчети с Бромек ЕООД (виж страница № 9) и сума в размер на 89 403 хил. лв., осчетоводени по счетоводна сметка Други дебитори за покупка на 100% от акциите на Кредит Агрикол.

3.2. Кредитен портфейл

Към 30.06.2014 г. предоставените кредити от Банката на нефинансови институции, други финансови институции и други клиенти са в размер на 5 549 240 хил. лв., което е с 2.4% (128 453 хил. лв.) повече от края на месец май. След заделяне на провизии за загуби от обезценка в размер на 157 370 хил. лв., нетният им размер е 5 391 870 хил. лв. През месец юни качеството на кредитния портфейл е влошено и към края на периода кредити в размер на 498 381 хил. лв., или 8.98% (към 31.05.2014: 1.59%) от портфейла са класифицирани извън група „редовни“.

Нарастването на класифицираните кредити е 5.8 пъти и е в резултат на допуснати просрочия, през месеца няма клиенти с променен вътрешен кредитен рейтинг. Най-съществено е

нарастването на класифицираните кредити в група „под наблюдение“ – 8.8 пъти, или с 386 862 хил. лв.. Кредитите в група „необслужвани“ са с 25 545 хил. лв., или 4.2 пъти повече спрямо началото на месеца. Класифицираните кредити в група „загуба“ остават на нивото от месец май.

3.2.1. Кредити на нефинансови институции, други финансови институции и други клиенти

Заделените провизии за покриване на риска от загуби от обезценка по кредити към 30 юни 2014 г. са в размер на 157 370 хил. лв. и са 2.6 пъти (95 906 хил. лв.) повече от края на май. Нарастването изцяло е за класифицирани рискови експозиции, провизиите за редовни кредитни експозиции намаляват с 1 443 хил. лв.

Към края на месец юни просрочените вноски по главници и лихви общо са в размер на 95 926 хил. лв. (главници: 62 476 хил. лв. и лихви: 33 450 хил. лв.). Нарастването им спрямо края на май е с 48 409 хил. лв. За периода от началото на м. юли до 18 юли 2014 г. допълнително са просрочени главници в размер на 36 145 хил. лв., а просрочените лихви са с 868 хил. лв. по-малко.

3.3. Привлечени средства

Към 30.06.2014 г. общо привлечените средства от Банката са в размер на 6 319 331 хил. лв., което е с 9.9% (693 286 хил. лв.) по-малко от края на предходния месец.

Най-голям дял (66.8%) в общото намаление на привлечените средства от клиенти на банката е от средства на физически лица.

3.4. Ликвидност

В резултат на засиленото теглене на средства от клиенти на банката и рязкото намаление на наличните ликвидни активи, към 30.06.2014 г. коефициентът на ликвидните активи съгласно Наредба 11 на БНБ е 4.71% (31.05.2014 г.: 19.45%). В края на м. юни ликвидните активи са в размер на 297 662 хил. лв. и при сравнение с предходния месец май са 4.6 пъти (1 066 631 хил. лв.) по-малко.

Съгласно отчета по Наредба 11 нетните входящи / изходящи потоци при консервативен сценарий са отрицателни, като в периода „на виждане до седем дни“ недостига на входящи потоци е в размер на 4 147 836 хил. лв. Значителният размер на недостига е обусловен от структурата на привлечения ресурс – безсрочно привлечените средства (спестовни депозити и безсрочни депозити) формират 71.1% от общо привлечените средства. Само спестовните депозити съставляват повече от половината (58.8%) от целия привлечен ресурс и в исторически план месец юни 2014 г. е първият период, в който е отчетен спад при този ресурс.

3.5. Капитал и резерви

Към 30.06.2014 г. собственият капитал на КТБ АД е в размер на 521 208 хил. лв. и при сравнение с края на месец май е с 16.3% (101 525 хил. лв.) по-малко. Намалението на капитала е

резултат на реализираната загуба през месеца и на отрицателната преоценка на финансовите активи на разположение за продажба.

В резултат на същественото намаление на собствения капитал на банката към 30.06.2014 г., капиталовите показатели също са по-ниски от установените в края на предходния месец. Отношението на обща капиталова адекватност към 30.06.2014 г. е 10.54%, а адекватността на капитала от първи ред е 7.86% (31.05.2014 г.:съответно 12.51% и 9.64%).

3.6. Други регулаторни изисквания

В резултат на рязкото намаление на ликвидните активи на банката, коефициентът на ликвидните активи съгласно Наредба 11 на БНБ към 30.06.2014 г. е 4.71%, при 19.45% към 31.05.2014 г.

Съгласно Отчета за експозициите по чл. 44 и чл. 45 от Закона за кредитните институции, всички големи експозиции са до 25% от Капиталовата база, а общо големите експозиции са 387.21% от Капиталовата база на банката. Общо вътрешните експозиции на банката са 33.52% от Капиталовата база, като общата експозицията към администратор на банката г-н Цветан Василев е 33.36% от Капиталовата база, в резултат на сума по разчетна сметка с Бромек ЕООД в размер на 205 887 хил. лв.. Към 31.03.2014 г. Общо големите експозиции са 192.76% от Капиталовата база, а Общо вътрешните експозиции – 2.50%.

Нетната открита валутна позиция на банката към 30.06.2014 г. е 1.43% от Капиталовата база, а към 31.05.2014 г. е 0.42%.

4. Предложения за мерки по смисъла на чл.103, ал.2 от ЗКИ

След запознаване от страна на квестурата с организацията и управлението на кредитните процеси в банката се съгласяваме с изразеното одиторско мнение в представените Доклади за фактически констатации от одиторските компании, назначени за извършване на проверка в КТБ АД, а именно:

- ✚ "Наличните в банката и предоставени за преглед на одиторите документите, подкрепящи определянето на комплексния кредитен рейтинг на кредитополучателите не съдържат достатъчно количествена и качествена информация, подкрепяща заключенията относно присъдения вътрешен кредитен рейтинг по индивидуалните показатели за оценка. В прилаганата в КТБ АД методика за определяне на процент за риск от загуби за редовните кредитни експозиции от 2011г.се предвижда, че „при определяне на процента за обезценка за всеки портфейл се използват данни за кредитите и заделените провизии за класифицираните извън редовни кредити от края на всеки месец през последните пет години“, които са малко на брой и това лимитира популацията върху която се правят изчисленията."

Във връзка с тази констатация следва да бъде отчетено, нарастването на броя на извън редовните кредити през месец юни и до настоящия момент.

- ✦ Кредитните досиета не съдържат детайлен анализ на финансовото състояние на кредитополучателя, включително анализ на очакваните бъдещи парични потоци. Това възпрепятства изчислението на настоящата стойност на бъдещите парични по този за отделните кредитни експозиции и респективно изчислението на провизии за загуба от обезценка на индивидуална основа.

"Същевременно в рамките на настоящия доклад се съдържат данни за сериозно увеличение в размера на начислените провизии към дата 30 юни 2014 г. (в сравнение с 31 май 2014 г.)."

На база гореизложеното считаме, че установената към настоящият момент методология (техника) на провизиране при излизане на кредитите в просрочие не е надеждна и създава предпоставки за заделяне на провизии чийто размер не е достоверен, респективно не позволява достоверна преценка на капиталовата адекватност на КТБ АД.

В този смисъл препоръчваме прилагането на надзорна мярка по чл. 103, ал. 2, т.20 от ЗКИ, а именно, преглед на правилата и процедурите за определяне на обезценка по кредитни експозиции, с цел обезценките на експозиции със съществени нарушения на обслужването да се определят на индивидуална основа. За целта на прегледа на вътрешните правила и изготвяне на предложения за промени по тях, предлагаме да се използва експертизата на независими одитори.

За периода на разработването и въвеждането на тези промени, както и изчисляването на необходимите обезценки от независими експерти, препоръчваме спирането на начисляване на обезценки по съществуващите в банката процедури.

Поради недостиг на хора в управленията, свързани с кредитната дейност и администрирането на кредитните досиета предлагаме да се изгради **ново звено** за управление на съществуващите кредитни взаимоотношения.

В допълнение на това считаме за необходимо да бъде извършена **цялостна оценка на активите и пасивите на КТБ АД**, въз основа на която да бъде представена пред Централната банка достоверна информация относно собствения капитал на КТБ АД, като на базата на този доклад бъде преценен подхода за прилагане на надзорни мерки към КТБ АД, като същите бъдат насочени към оздравяването на банката или съответно към отнемане на лиценза за извършване на банкова дейност.